

פרוטוקול מס' 192

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה שהתקיימה

ביום ר' ה' חשוון תשל"ו - 10.10.75, בשעה 9

השתתפו :		חברי הועדה
י. תמיר - היו"ר	-	
י. ארידור (היו"ר)	-	
י. בארי	-	
א. גיבלבר	-	
א. ורדיגר	-	
ד. זכין	-	
א. יריב	-	
ב.צ. קשת	-	
מוזמנים		
נצב א. דקל (משטרה)	-	
נצב א. איבצן (ישראל)	-	
צ. צילקר - ראש עיריית אשדוד	-	
א. קלנג - מ"מ	-	
י. אביטן סגן	-	
י. סיבוני - מזכיר העירייה	-	
י. לוי (משרד	-	
מר קראפט) הפנים	-	
י. ברזני	-	מזכיר
ש. אלטרמן	-	רשמה

על סדר- היום : (1) האירועים באשדוד
(2) תקנות בדבר סדרי בחירות

היו"ר י. תמיר:

אני פותח את הישיבה. בתחילת הישיבה אני רוצה למסור הודעה. קיבלנו כולנו העתקים מתזכיר ששלחו

לנו צירי העבודה ברחובות בענין העיר בראשון לציון. בנושא זה היה ויכוח נוקב ביותר בוועדה ונמשך הרבה זמן, תוך אחדות דעות עם ניואנסים שונים. למעשה כולנו היינו מאוחדים בדיון הזה. אתמול נמסר לי על ידי אסתר הרליץ, חברת הוועדה שלמעשה קורה מה שלעיתים די תכופות אנחנו פוגשים בחיינו הציבוריים - מתכננים דבר אחד, מבצעים דבר שני ומדווחים על דבר שלישי. חוששני שגם במקרה ראשון לציון קורה אותו הדבר. אני רוצה להציע שאנחנו נטיל על שלשה חברים להיות ועדת אד-הוק, לגשת למקום, להפגש עם חברת "ערים" בעקבות המסקנות שלנו, כדי שהביצוע יהיה תואם את הדיווח כפי שתוכנן.

זכור לכם בודאי שבנושא זה היו לנו דיווחים משר השיכון, המנכ"ל שלו, מנכ"ל חברת "ערים". אם יש הסכמה עקרונית, אני מציע את שלשת החברים ירכז את הוועדה חבר-הכנסת בארי, שהעלה את הנושא. חברים בוועדה חברי-הכנסת יוכלו ומאב.

אני עומד לנסוע בשליחות הכנסת בסוף החודש ולא אהיה בפתיחת עבודת הוועדה. אני רוצה לפנות לידידי ועמיתי חבר-הכנסת יורם ארידור ליטול את ראשות הוועדה עד שאחזור, ואז נעשה סידורים.

עכשיו לסדר היום: לפנינו שני סעיפים חשובים בעלי

אופי שונה. האחד - נושא חקיקת משנה באמצעות תקנות בדבר סדרי בחירות, בעקבות החקיקה של בחירת ראשי ערים, כפי שחוקקנו בכנסת ערב התפזרותה. כפי הנראה ב-9 בדצמבר תהיינה בחירות בנצרת. משרד הפנים צריך להכין את לוח השמות ועוד. הנושא דחוף מאד וצריך להצטרף היום. על כל פנים, יש בהצעה דברים שיגרתיים, תואמים את החלטת הכנסת.

הנושא השני - יוזמה של עצמנו לרגל המאורעות

באשדוד. חשבתם לנכון שאנחנו נקיים שיחה ונזמין את ראש עיריית אשדוד, הוא נמצא איתנו, ואח באי-כח המשטרה. גם אותם נקבל בברכה מיוחדת. יוזמה זאת רק במסגרת תפקידיה של ועדת הפנים, דהיינו - הנושא הקשור בשלטון המקומי, בשמירה על העיר והסדר. ענין זה לא חורג לתחום של סכסוכי עבודה ונמל. אנחנו לא עוסקים בזה. אנחנו מדברים על האירועים כפי שהיו בעיר אשדוד עם כל ההשלכות החברתיות, קיום ואכיפת חוקי המדינה כפי שהם מתקבלים והמשטרה מעורבת בהם, ולא בענין פסק הדין, לא בענין הערעור, לא בענין סוב-יודיציה ולא בסכסוכי העבודה בנמל. משתתפים איתנו ניצב דגל סגן המפקח"ל וניצב איבצן מפקד המחוז הדרומי, ראש עיריית אשדוד מר צילקר, סגן ראש העיריה מר אביטן ומזכיר העיריה מר סבוני. ברוכים אתם בישיבתנו בוועדה.

מר קראפט, סגן המפקח על הבחירות, אתה תציג את החקיקה שאנחנו צריכים למעשה רק לאשר ותו לא. אם אין לחברים הערות היא תאושר, אם לא - גדון. כן נמצא אתנו מר לוי ממשרד הפנים, היועץ המשפטי של שר הפנים.

מר קראפט:

קיים סעיף אחד כללי המסמיק את שר הפנים להחקין תקנות. נוסף לזה קיימים שלשה סעיפים בהם חייב שר הפנים להחקין תקנות באישור ועדת הפנים. ואלה הסעיפים: הראשון בקשר לערבון שמועמד לראשות המקומית חייב להפקיד בידי פקיד בחירות, יחד עם הגשת הצעתו. מדובר בסעיף 7(ג)2.

הסעיף השני 8(א) בדבר סגנים נוספים לראש העיר, נוסף לממלא-מקום שהוא בהתאם לסעיף 7 חובה בכל רשות מקומית.

הסעיף השלישי - סעיף 15(א)1 בדבר צבע שפתק ההצבעה. בתקנות בדבר סדרי הבחירות שלשת הסעיפים האלה מופיעים בתקנות 4, 5 ו-6.

בקשר לערבון: ההצעה היא שערבון ילך לפי הערבון

של חברי מועצה מקומית. כלומר - קבוצות של מספר תושבים זהים. סכום הערבון יותר גדול. עד 5 אלפים תושבים - 2,000 לירות, מ-5 אלפים עד 25 אלף תושבים - 4,000 לירות, מ-25 אלף עד 100 אלף תושבים - 6,000 לירות, למעלה מ-100 אלף תושבים - 12,000 לירות. אני רוצה להדגיש שהתקרבנו קצת לפקדון הדרוש לפי חוק הבחירות לכנסת ששם הפקדון 15,000 לירות. כאן הפקדון המקסימלי 12,000 לירות. זה בקשר לערבון.

בקשר למספר הסגנים הנוספים ההוראות הן: עד 20

אלף תושבים ברשות מקומית לא ייבחר סגן נוסף, יהיה רק סגן ראשון ממלא-המקום במקומו של ראש הרשות. ברשות מקומית שמספר התושבים עולה על 20 אלף, אבל איננו עובר את 75 אלף יהיה סגן אחד נוסף, ז"א - במקומות האלה יהיו שני סגנים. החוק דורש תקנות בקשר לשני המקרים האלה, במקומות איפה שאין סגן נוסף ובמקומות איפה שיהיה סגן אחד נוסף בלבד. אלה התקנות בקשר לקביעת שר הפנים.

בקשר לפתק הצבעה נקבע שפתק ההצבעה יהיה בצבע

צהוב, על מנת להבדיל אותו מהצבע של בחירות לכנסת. בחרנו בצבע זה בהתייעצות עם המדפיס הממשלתי. לרשות המקומי הפתק יהיה בצבע לבן, לראש הרשות יהיה בצבע צהוב. כל הפרוטוקולים

כל הפרוטוקולים והניירות הרשמיים יהיו בצבע צהוב. אנחנו בחרנו את הצבע הזה כיוון שנאמר לנו מהמדפיס הממשלתי שצהוב וירוק הם צבעים שיש להם דרישה יותר גדולה. חששנו פן באחד הימים יאזל צבע מסוים מהשוק ואז נצטרך לתקן את התקנה, וזה לא רצוי.

נ. אליעד: בעיני לא מוצא חן הצבע. אם אפשר ירוק - למה לא ירוק?

י. ארידור: אני רק התחלתי לקרוא בחומר ולא סיימתי. אני כבר רואה בהחלה בתוספת תקנה 2 תצהיר, ושם כתוב שבא-כח המציעים הנ"ל מצהיר בזה כי החתימות דלעיל הן אמיתיות. לפי מה שקבענו בחוק יצטרכו להגיש מאות חתימות, עד 750 איש. ברור לי שבא-כח המציעים לא יוכל להישבע בתום לב שהחתימות הן אמיתיות. הסנקציה היא כמובן סנקציה ציבורית נגד רשימה שמגישה רשימות מזויפות. אם ימצאו חתימות מזויפות, יכולים לנסות לברר מי ערך אותה, אבל אין שום משמעות לתצהיר הזה. אי אפשר לבדוק 750 חתימות. לדעתי אדם לא יכול להישבע על זה.

דבר שני: הניסוח של התצהיר איננו מתאים לניסוח החוקי. בניסוח החוקי כתוב: אני מצהיר בזה לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק. האזהרה כתובה כאן רק בסוף התצהיר. אבל מי שחתם איננו חותם שהוזהר כי עליו לומר את האמת והוא צפוי לעונשים. צריך היה לקחת את הניסוח הזה מפקודת הראיות כפי שמקובל. זו רק הערה ראשונה. אני מניח שאם תהיה לנו שהות, נוכל להעיר עוד הערות. אני מציע שתהיה לנו שהות לבדוק את התקנות.

י. בארי: אני מציע לדחות את הדיון. החומר הונח לפנינו רק הבוקר. טרם הספקתי לעבור על הסעיפים השונים. קרוב לודאי שתהיינה הערות גם לחברים אחרים. אני מציע שנדון בנושא השני המרכזי שלשמו התכנסנו, והדבר הזה יידחה לאחת הישיבות הקרובות.

היו"ר י. תמיר: ב-9 בחודש דצמבר תהיינה בחירות בנצרת. החוק מחייב שהבחירות תהיינה בהתאם לתקנות החדשות. כדי שתהיינה בחירות בהתאם לתקנות צריך להשלים את התקנות. חובתנו כמחוקקים להתחשב בעובדות שנוצרו בשטח. יהיה קשה לדחות את הדיון. אנחנו קיבלנו את החומר אתמול בבקר. אתמול בבקר הפצנו אותו בין החברים. יש טענה צודקת של חוסר התמצאות בחומר. יש לי הצעה: אנחנו נעבור לדיון בסעיף אשדוד ולחברים תהיה שהות לעיין בחומר במשך שעה וחצי.

מר לוי: אני רוצה להבהיר לחברי הועדה שהכוונה לבקש אישור הועדה לסעיפים 4, 5 ו-6. ברצון רב נקבל כל הערה אחרת, אבל יש לנו צורך דחוף באותם הסעיפים בלבד.

מר קראפט: הניסוח של הצעת הגשת רשימת מועמדים זה הניסוח של התקנות לרשויות המקומיות שבתוקף, והן גם מתאימות לאישורים לגבי מועמדים לכנסת.

א. ורדיגר: אני רוצה להצטרף לדבריו של חבר-הכנסת בארי. אם נוכל לעיין, אני מקבל את הצעת היושב-ראש.

ב. צ. קשת: שמעתי את השיקולים שהניעו את יושב-ראש הועדה לזמן את הועדה. אני מציע שאנחנו היום נשמע את ראש העיר ואת סגניו, נשמע את נציגי משטרת ישראל ובזה נסתפק. בזה נסיים את העניין. אני אינני חושב שועדת הפנים צריכה להיכנס למה שקרה באשדוד. אני חושב בהחלט שיש מקום שאנחנו נשמע מה היה באשדוד וכיצד ראש העיר חושב שהעניינים מתפתחים ויתפתחו בעיר הזאת. מתפרסמים רק דברים לא סימפטיים. מי שלא מבקר בעיר לא רואה את הדברים הכן סימפטיים, כי הם לא מקבלים שום ביטוי בכלי התקשורת. זו אולי העיר המתפתחת ביותר במדינה. רצוי לשמוע איך חושבים ראשי העיר שזה ישפיע על מהלך החיים התקינים בעיר. אני בהחלט מתנגד שאנחנו נפתח בויכוח, כיצד, מי התנהג, כיצד היה צריך להתנהג וכל הדברים האחרים שבהם מטפלים.

נוסף לזה, רבותי, יש נקודה שיש לה שם לטיני - סוביודיצה. הדבר מתנהל בבית המשפט. יבוא ערעור, אינני חושב שאנחנו צריכים להיכנס לכל אותם הדיונים בהם עוסקת היום המדינה. לשמוע כן ובזה להסתפק.

היו"ר י. תמיר: בנוסף לאלה שקראתי משתתף אתנו מר אריה קלנג, ברוך הבא לישיבה. סדר היום - האירועים באשדוד. ללנוצת באה מצידי לרגל שתי עובדות יסוד: האחת - לא טוב שהכנסת תדלג על אירוע אקטואלי, בין אם הוא משמח, בין אם הוא מצער, בשעה שצריכה להיות מעורבות חברי הכנסת בנושאים אלה

וטוב שיתנו דעתם על האירועים האלה. נכון הדבר שהנושא לא עבר מחמליאה. זה לא היה בדיון במליאה. היתה הצעה לזמן מושב מיוחד. גם חבר-הכנסת ב.צ. קשת וגם אני התנגדנו. זה לא אומר שהבירור בתוך הועדה צריך להיות מוגבל.

אני הקדמתי ואמרתי : אנחנו עוסקים בישיבה הזאת בנושא ששמו האירועים באשדוד רק מנקודת מבט מוניציפלית, השלטון המקומי ומנקודת ראות של שמירת החוק והסדר במשטרה. לא נעסוק בסכסוכי עבודה, לא בשיפוט, לא במה שנעשה כנמל. אלה לא בתחום עבודתה של הועדה הזאת. אם לא אומר את אשר עם ליבנו, בשביל מה זימנו את הישיבה? יכול להיות שיהיו הבדלי גישה בינינו, בהצגת הבעיה. כמובן שראש העיר יאמר בראשית דבריו את אשר עם ליבנו. על מה נדבר, אם כן, על מה שראינו בטלביזיה? מחזה שהזכיר לי את המדינות הערביות. אנחנו ועדה שקנתה לה שם של ועדה מיושבת בדעתה. ננהג בזהירות. כל פליטת פה מיותרת יכ לה ללבנות אש.

ד. זכין :
שתי הערות קצרות. אני מסכים לקביעת שלך, זה לא חסא לענוה לומר שהועדה הזאת היא אגב מיושבת בדעתה. היושב-ראש מנווט את הדברים בשיקול דעת רב. אני מהרהר בקשר למה שאתה אומר. היום בענין זה לקחת בחשבון את כל ההתפלגויות והדקויות הכרוכות בכך. קשה מאד להפריד בין הדברים, זה נושא עדין מאד. כל הנסיון שלך להפריד ולומר שאנחנו נדון רק במישור המוניציפלי יישאר בגדר של טיעונים. הדיסקרפציה עצמה מוכרחה דגשים. לדעתי, אינני רואה שום פחיתות כבוד לא בנו ולא במעדנו אם נשקול את הדבר ונגיע למסקנה שבשלב זה שהדברים מפעמים נחכה. נחזור לזה כאשר הדברים יתישבו. ולא, אנחנו מתניעים ענין ולא נדע איך לצאת, איך להפריד. אינני רוצה הפעם שזה ייזקף לדפים המזהירים והמבריקים שלנו.

י. בארי :
לפי תקנון הכנסת הסמכות לקבוע את הנושאים העומדים לסדר היום נתונה באופן מוחלט בידי היושב-ראש. זה

מבחינה פרוצדורלית.

ד. זכין :
נכון. אבל להזמין אנשינו - בהתייעצות עם חברי הועדה. אני מסתייג מההנחה הזאת.

ג. אליעד :
י. בארי :
הועדה הזאת עסקה פעמים רבות בנושא הנכבד של שלטון החוק ואכיפתו במדינת ישראל. אנחנו אפילו ראינו לנכון לקיים דיון עם ראש הממשלה בנושא זה. הוא כיבד אותנו בנוכחותו ובהשתתפותו. אינני חושב שהיה צורך לקרוא לישיבה מיוחדת כדי לשמוע הרצאה. שמענו די והותר בכלי התקשורת. אתמול אנשים התלוננו מדוע כלי התקשורת מקדישים זמן כה רב לאירוע הזה. אותנו מעניין הנושא, הוא מטריד ומדאיג.

לנושא של שלטון חוק, אני אישית רואה בעת האחרונה שלב חמור, אסקלציה חמורה. זו קריאת תגר על הכשות השופטת. מחובתנו לקיים את הדיון הזה ולא להיכנס לסכסוכי עבודה. יש לנו היום פסק-דין של בית משפט ובעקבות אותו הפסק התחולל מה שהתחולל.

א. יריב :
שמעתי את דברי היושב-ראש ושמעתי את דבריהם של חברי-הכנסת קשת וזכין. אבל כשאני שוקל במהירות אני חושב שברגע שזומנה הישיבה, נקבע עובדה שאי אפשר למחוק אותה. אנחנו חברי כנסת, ועדת פנים, אי אפשר שנתפזר סתם כך. אם נהיה צמודים לדברים המינימליסטיים, אז אולי אנחנו לא נציב סימן דרך לחיי מדינת ישראל, אבל אנחנו כועדת פנים נשמע את האנשים שינסו כאן. ועדת הפנים ישיבה ושמעה דו"ח על האירוע. אני מציע לא להיכנס לענין הרשות השופטת, לא לאספקטים של סכסוכי עבודה. היה אירוע בתחום המוניציפלי ובתחום השמירה על החוק ועל הסדר.

ג. אליעד :
אני רוצה עכשיו לדבר רק על הענין החוקי. אני לא מחיחס לנושא גופו. אני חושב שחבר-הכנסת בארי טועה.

לצערי האנשים, במיוחד מהקואליציה, אינם נותנים דעתם על כך. אני חושב שאנחנו מפרים את תקנון הכנסת. אנחנו יוצרים מצב שלמעשה אין צורך יותר בהצעות לסדר היום. אין צורך להתוכח אם מעבירים נושא לוועדה או מורידים אותו מסדר היום. צריך קצת יותר לחץ על היושב-ראש וזה יעלה נושא לסדר היום. אני אראה לכם את זה בתקנון. התקנון אומר בפרוש : סעיף 13. אין כאן שאלה של זכות להעמיד סעיף על סדר היום. בודאי זכותו. השאלה באיזה נושאים הוא יכול לעסוק מבחינת סדר היום, מהי מסגרת הנושאים שהוא רשאי להעמיד אותם בסדר היום.

י. ארידור :
זה מתיחס גם לפסולי היתון?

ג. אליעד :
אני לא הצעתי לדון בנושא זה בוועדה, מתוך אותה הסיבה. תפקידי הועדה קבועים בתחום הדיונים והצעות. הן בתקנות, לאחר שתוקנו - בבקשות של תושבים שהוגשו לכנסת וכל ענין אחר שיימסר לדיונה על ידי הכנסת. רבותי, זה מוסגרת קבועה ולא יתכן לדעתי ליצור מבצ שבו אפשר לעקוף את הכנסת

צריך להזדקק להחלטות המליאה, והיו"ר יעלה כל נושא בתוך הועדה וידונו.

אני יכולתי להבין שיכולה להיות איזה התפתחות תקדימית כאשר כולם מסכימים. אני חושב שזה נוגד את החקנות. די שחיה איזה שהיא התנגדות. לפי התקנון אסור לועדה הזאת לדון בנושאים שחורגים מסעיף 13 של התקנון.

היו"ר י. תמיר:

נקבע סדר היום להיום. היום אנחנו דנים בנושא גם אם אתה צודק. זה לגבי בידור

לעתיד הנראה לעין. אני מציע את הסדר הבא: אנחנו נשמע עכשיו את ראש עיריית אשדוד. החברים יציגו שאלות והערות. אחר-כך נראה. המשטרה הפעם איננה שותף פעיל.

ידידנו צבי צילקר, עברו עליך שעות קשות.

יש הערכות שונות לגבי תפקיד ראש העיר במצב כזה. חלוקי הדעות חוצים את כל אברי הכנסת על מי כל הכללים שאני מכיר, לאו הוקה על מי החתך המפלגתי. הנושא הזה במידה מסוימת מעל המישור המפלגתי הסייעתי. אין רע בכך אם כל אחד מאתנו יתמטט בשיקול דעת ובוזהירות לגבי דעותיו. אני עצמי שואל את עצמי מה תפקידו של איש ציבור, ראש עירייה, חבר-כנסת, שר? ללכת בראש המחנה, לפעמים לעמוד מול המחנה, להשלים עם הגל, לעזור את הגל או להיסתף עם הגל? האירועים אתמול באשדוד זהוים בראש העין מציבים סימן שאלה המור.

צ. צילקר:

אני אשתדל להתמקד בנושא. מרשוחכם, מאחר

ואירועי שלש הימים השפיעו עלי השפעות

לא מעטות, הייתי רוצה שתראו את הדברים העיקריים. אם אני מסכם לעצמי כראש עיר את הסיכום של שלש הימים האחרונים, אני יכול לומר: למזלנו לא היה פוגרום באשדוד, איש לא נפצע מלבד הפקח שלי, שום דבר לא נהרס מלבד נשמות ואולי הדלת של ראש העיר. המצע הוא עמוק מאד. איש לא קרא ואמר לי: צילקר, אתה ראש עיר, בוא נשמע מה הולך כאן.

אני במשך שלשה ימים, יחד עם קומץ מחברי,

יחד עם מזכיר מועצת המועלים שיתמנו פעולה לאורך כל הדרך. אני ראש עיר שש שנים, אני מעורב בכל דבר. שכיחה שהיתה בנמל חודש אחרי שהפכתי להיות ראש עיר הסתיימה בלי מהומות. התערבתי בשביתות של חברת חשמל, של לילנר.

אולי אני זקוק לעידוד, או אולי אני צריך

לשתוק ואני מדבר שטויות. אני ייצגתי את השלטון ואת ההסתדרות, שאינני נמנה עם חבריה כלפי כל הבעיות. התערבתי בסכסוכי עבודה רק לשם הרגעת הרוחות. אם היתה קריאה בעיר הזאת לשקט ולשמירת החוק - היא היתה שלנו. אם ביצעו קרוב ל-20 צווי הריסה לעולי גרוזיה - היינו אנחנו. לא היה רגע אחד בעיר הזאת שלא עשינו מאמצים אדירים לשמירת החוק והסדר.

לא יהיה שוטר באשדוד שיקום ויגיד שלא

שיחפנו פעולה לכל אורך הדרך. כל שוטר חבר שלנו. זו העיר היחידה שלא היה צריך להקים בה את היחידה למען השוטר. זו העיר היחידה שלא רק מדברת על בניה ועל קליטה ועל משטחות ברוכות ילדים, על זוגות צעירים ועל פער וקיפוח עדתי, אלא גם עושה. אף על פי שאני טוען שאין קיפוח עדתי.

הויכוחים עם סבוגי ואביטן קיימים יום

יום. היה רקע למאורעות. העניין הזו עיר תוססת, דינמית. כל מה שמתפתח מהר אינו צומח בדרך הטבע. שר השיכון הכריז שבאשדוד בונים היום 3600 יחידות לעומת תל-אביב רבתי שבה בונים 3100 יחידות.

השאלה שאני לא הצלחתי להתמודד איתה היא:

האם אני צריך לעמוד מנגד? לומר לעצמי יש שלטון חוק, יש שלטון סדר ולפטור את עצמי? יש מחר מהומות של זוגות צעירים, של עולים - האם לעמוד מנגד ולומר, כמו שאמר גוסף נבו, בזוגות צעירים אני לא מטפל. ואז הכל בסדר, ואז המחומה תהיה בקומה השניה במשרד השיכון ולא אצל ראש העיר.

כך הרגשתי כל השנים שאני מיצג את המימסד

בעיר ואני צריך להסביר כל פעולה שלו, טובה או לא טובה. כל קריאת תגר נגד המימסד בעיר הזאת היא קריאה נגדי. חושבים רבים אינם יודעים לאיזה מפלגה אני משתייך וברור להם שאני מיצג את השלטון, כיוון שאני השבתי שזו חובתי. מה היה לולא עמדותי בטרף? מה היו אומריים? מהומה באשדוד - איפה היה ראש העיר להרגעת הרוחות? מה עשתה העירייה?

אם אני וחברי נראה מחר פוגרום נוסף, אנחנו

נסכן את עצמנו פעם נוספת כדי להרגיע את הרוחות, כדי למנוע עימות בין 800 שוטרים, ש-100 מהם גרים בעיר הזאת. ננסה להתחנן, לבקש. היו שביתות שהתחננו בהן. לא התקמנו. העירייה הפכה לבלם ועווקים של כל מר נמש בעיר הזאת. יש כחובת והיא העירייה. כל מר נמש יודע שהוא יכול לבוא. יקשיבו לו וישמעו אותו ולא ינסו למרוח אותו. ראש העיר וחבריו אננם אומרים דבר שקר כדי להרויח זמן ולשמש דבהים. כך השבתו שאני צריך לנהל עיר, לומר את האמת, גם כאשר היא לא נעימה. ראיתי צורך לערב את התושבים בבעיות שלהם, להיכנס לבתייהם. יש לנו מלחמה קשה מאד על תדמית. אני לא רוצה לשאול את עצמי מה חיה

קורה אילו זה היה בעיר אחרת. שופטים אותי לפי הצהרה. אף אחד לא שואל מה קרה. הרסו את העיר? לא. דבר לחשמית בית ספר - לא נתתי. בודאי שפחתי, רעתי מפתח. תלו שלט בעיר פחדנותו של ראש העיר.

אני לא שאלתי לרגע: איפה היתה המשטרה

מהרגע של פסק הדין עד הרגע שנכנסו ללשכה שלי. ברגע שנכנסו ללשכה שלי והגיעה המשטרה אמרתי: תנו לי להניע את הרוחות.

פניתי לשני שרים לפני ההצהרה שלי. פניתי

לשר המשטרה אמרו לי שהוא בסיוור. רציתי להעמיד אותו על חומרת המצב. חמשה ימים עמדתו עם עולי גרוזיה עד שהשר פרס בא לאשדוד. כאשר הוא חתם על מסמך המקנה קביעות לעובדים

לא אמרתי לו שהוא נכנע היתה איתו. איפה היו השרים כאשר עמדנו 24 שעות מול ההמוץ הזועם שלא בצדק שום כח לא היה עוצר אותו. לפי השקפתו זה כן צודק. בשיחה יותר חופשית, לא

במסגרת הועדה הזאת, תכננו את הצדק של אותם האנשים גם ביחס למשפט. אחרי המשפט ייגמר יהיה לי מה לחזור ולומר. תכננו את העיר הזאת בה יש החלופה גדולה של מפקדי משטרה. מפקד משטרה

לא ישב בעיר הזאת ומש שנים רצופות. כל סיוע שיכולים להשיג באמצעים ובכח אדם - הם קיבלו וקיבלו.

באזורה של פוגרום, כאשר אלפי אנשים מגיעים ללשכת ראש העיר, הבעיה הראשונה היתה לעצור את כל ההמוץ ולומר: רגע אחד, חושבים. הבעיה

השנייה היתה לפנות לשרים. פנינו לשר המשטרה, פנינו לשר צדק, שהוא ממלא-מקום שר התחבורה. כל העיתונים מלמדים אותנו דרכי משפט. זה

אינני יודע שתווך החדשה היא לערער על פסק דיין. פנינו לשר פרס, השר פרס מכיר את האנשים, אוכל בבתיים כמוני, מתושק עם המנהיגים כמוני. אינני אומר זאת לגנותו, יש לו בעיות

יותר חשובות. אני רואה בו ידיד גדול לעיר. אם משהו היה מתנה לרגע אחד לעיר, כלידון שהיתה אורה של פוגרום, למרות ששום בית לא נפגע, שום חנות לא נופצה, אילו משהו היה

טורח ובא, הרגעת הרוחות היתה נעשית תוך פחות מ-48 שעות. אני שמח שההסדרות והועדה המרכזת נכנסו לנושא, כי זה בהחלט נושא שלה.

כולנו יודעים מהן נורמות ופרמיות. רבות

כאשר אין פרמיות במל האנשים מקבלים חצי משכורת. צמר אוסטרי עומד להיסגר ו-120 עובדים עיבלו הודעות פטריות. כאשר יש אנשים שמתמזים אורה, בצדק או שלא בצדק, על פיתוח וידידות

באשדוד לא צריכה הרבה כדי לחמם, זו עיר עם כל הלבטים שלה.

תכננו מה קרה, מה היתה הבעיה שעמדה בפני

חברי ובפני? מה לעשות כדי להציל את העיר הזאת משריפה. יכולתי להגיד: רבותי, זה לא אני, תלכו לשלום. אני יכולתי לנסות להתמודד מרטונית כדי להרגיע את הרוחות ולהסביר שדרך אחת של עירעור, למען החוק והסדר.

אולי לא התבטאתי נכון ביחס למשפט, אולי

לא התבטאתי נכון ביחס להליכים מסוימים. אבל כל מי שהיה נוכח במקום, בליבה של אותה מחלמה, בליבה של אותה שריפה יכול היה לשפוט אותנו. לעת עתה שום התמודדות במדינת ישראל בין

כוחות משטרה לבין יהודים בבני ברק, לבין יהודים כגוש אימונים לבין יהודים בשכונת התקווה לא פתרה בעיות. היא השקיסה והוכיחה שיש חוק וסדר. אני אמרתי למפקד המשטרה: אתה הולך

בעוד יום ואני צריך לחיות בעיר הזה, אני צריך להנהיג אותה.

יתכן שבכוח היינו משליטים סדר. לפעמים זה

דרוש. נדמה לי שהיה חס מדי כלי שהסדר יבוא באמצעות כוח. אלה שראו אותנו בלב הבערה אומרים שלא יכולנו לנהוג אחרת ונהגנו בתבונה. אלה שישבו בחדרים ממוזגים וכתבו מכתבים

למערכת המגנים אותנו - הם לא צריכים להתמודד עם בעיות. אני חושב שבטווח קצר מנענו עימות גדול וחרפה בין משטרת ישראל לבין עולים חדשים, לבין בעלים של משפחות מרובות

ילדים, לבין זוגות צעירים, לבין אנשים שטרם למדו את מהות החוק. אני מקוה שגם הציבור הרחב ביותר ישפוט אותי אחרת ממה ששפט.

היו"ר י. ארליך

אנחנו נשמע קודם את האורחים שלנו. נשמע

עכשיו את נציג המשטרה.

אני מצטער שאני נצאתי מהאולם ולא שמעתי

את רוב חברי ראש העיר. לצערי הרב ראשי

נתון עכשיו הוא העיר. אני אמסור אינפורמציה יבשה על הרקע, על ההתרחשויות ואולי

או שתיים על מעין מסקנות.

לקראת ה-7 לחודש לא היה לנו צפי להתרחש

האמורה. אפילו נתפך הוא, בסך הכל המידע שבידינו לא הצביע על תופעות חורגות. למרות זאת, וה, לאחר שנתקנו סדרים ונקטנו בצעדים למנוע כל התנהגות חורגת. הקצבנו לעניין

הבטחה וכוונת התנהגות. כח הבטחה אשר אמור היה להימצא באולם בית המשפט ובסביבתו הקרובה ואילו כוחות העתידת בחלקם צמודים לאותו מקום ובחלקם בכוננות. מונה קצין, סגן-ניצב

לכח האבטחה. האולם עצמו היו 20 איש, חלקם באזרחית וחלקם במדים. באולם עצמו 6 אנשים

במדים, 2 אנשים באזרחית. יתרם בפרוזדור, ברחבת החנייה וברכב עם ציוד. היינו - זו אבטחה וכח העתודה הצמוד למקום. ואילו הכוחות שלא היו צמודים למקום מנו 47 אנשים במאהל של משמר הגבול ובתחנות המשטרה. 32 איש בכוננות, 15 איש במנוחה. סך הכל 47 איש. סך הכל כללי 67 איש. זה בנוסף לכח של משמר הגבול, שגם הוא מסתכם בלמעלה מ-30 איש.

עכשיו לחלק השני והן ההתרחשויות: לקראת

הקראת פסק הדין היו באולם כ-80 איש, בחוץ כ-20 איש נוספים. אנחנו אומדים את הקהל שבא לשמוע את הקראתו בסוף כ-100 איש. האנשים ישבו בצפיפות. גודלו של האולם 50 מ"ר. עם הקראת העונש ב-9.30 קמה מהומה גדולה והתרגשות. אני אתמצת את האירוע של ההתרחשות הזאת בשני סעיפים. בחחילתה קפץ איש אחד על ספסל צרח, ומיד לאחר מכן זינק לעבר דוכן השופט. בהמשך לכך המהומה היתה גדולה. לזה ניתן פירסום והפירסום פחות או יותר משקף את המציאות. השוטרים שהיו במקום, לרבות כח התגבורת ובראשו שני קצינים עסקו מידית בשני התפקידים הבסיסיים העיקריים: הם סוככו על דוכן השופט ואיפשרו לו להיכנס ללשכתו, ובנוסף לכך לבא כח התביעה.

אנשי ועד התפעול שיתפו בתחילה פעולה עם

אנשי המשטרה, בנסיון להרגיע את הרוחות. אבל זמן קצר מאד לאחר מכן הודיעו שאינם שולטים במצב והפכו להיות לחלק מאותו המון. אנחנו אומדים את המהומה שהתרחשה בבית המשפט בין 10-15 דקות. יהושע פרץ נענה להפצרות חבריו ונכנס למזכירות בית המשפט על מנת להסדיר את שחרורו הפורמלי עד להגשת הערעור. מיד לאחר מכן הוא יצא החוצה, נישא על כפתי המפגינים בחוץ. בינתיים הקהל צמח ל-300 איש בערך. יהושע פרץ השמיע דברים בוטים מאד שחלק מהם קיבל פירסום וקהל זה החל לנוע למרכז העיר, סותם את הצומת הראשית של שבי ציון.

דבר שני : בעיר נסגרות חנויות על פי דרישת

המתקבלים ואיננו יכולים כח המשטרה שטיפל במרכז העיר דיווח כערוך זמן קצר שהצומת ~~בשבי ציון~~ מיד לאחר מכן הסמנו אנחנו את הצומת ל-10 דקות, מאחר שחלק מהקהל שנע לכיוון העיריה נע בתוך הכביש. תנועת הקהל היתה תוך צעקות רמות והתרגשות, חלקם במדרכות, חלקם בכביש עצמו. כעבור 10 דקות נפתח הכביש לשני הכיוונים. גם כאשר הקהל זרם הכביש היה חסום. התנועה היתה מכיוון אחד בלבד. לאחר מכן המשיכו האנשים להתגודד בככר העיריה עד לשעות הערב הראשונות ולא ארעו אירועים מיוחדים.

אני מבקש בקצרה לסכם כמה עובדות לגבי

האירועים. יום 7 לאוקטובר: בבית המשפט, באולם, בפרוזדור נגרמו נזקים שנאמדים על ידי בית המשפט בכ-400 לירות. נשברה שמשת הרלת, כפי הנראה בדפיקות הקהל. אין בידינו עדות שמישהו ניפץ אותה ממש. נגרם נזק לספסלים עליהם עלה הקהל וגם נקרע חוט הטלפון הציבורי שנמצא במקום. אנחנו בדקנו את החנויות בסביבה הקרובה. לא נגרם שום נזק לחנויות. אין בידינו תלונות. אגב, בדקנו תלונות בדבר איום על בעלי חנויות. רוב החנויות היו סגורות כרגיל ביום ג' אחר-הצהרים בשעה 3. עובדה נוספת שהיא שגויה לענין: הקהל לא שהה בצמתים. יש לנו אינפורמציה שבמהלך הקהל לעיריה נשמעו קולות מתוך הקהל שביקשו לא להפריע לתנועה וביקשו לא להפריע לסדר הציבורי.

לגבי הצומת שבי ציון - הראשונים יש בידינו עדות

של בעלי עסק שהצומת לא נסתמה בטרם חסמו השוטרים. המרחק בין בית המשפט לעיריה 600 מטר, מהם 400 מ' שבהם התנועה כמעט אפסית. זה לגבי ההתרחשויות.

אני מבקש לסכם ולהביע כמה הערות שיתכן שהן גם

מסקנות : אני מחלק את הסיכום הזה לשני חלקים : להתרחשות בתוך בית המשפט וההתרחשות שהיתה לאחר מכן בתוך העיר. בבית המשפט היתה התרחשות חמורה, זו לפחות דעתנו. כח המשטרה שהיה במקום ועתודה שהוזמנה למקום התמודדו בהתרחשות הזאת על ידי שני דברים עיקריים, כפי שכבר קודם ציינתי, שהם היו חייבים ואכן עשו זאת - זאת אני יכול לקבוע - בדרך הנבונה ביותר. הם בלמו מידית את פריצת הקהל אל מעבר לדוכן. הוציאו את הקהל, עשו את הכל כדי להרגיע ככל האפשר מיד את הרוחות הסוערות. זו נימה שנמשכת במשך שלשת הימים, כאשר בראש דאגותינו למנוע התפרעויות על ידי הרגעת האנשים בכל דרך אפשרית.

הנזקים ככלל היו תוצאה מידית של ההתרחשויות.

אני מסוגל לקבוע שהאירועים בתוך העיר לא נשאו אופי חמור כלל.

זה כולל בתוך העיריה?

היו"ר י. ארידור:

אני מתיחס לאותו נושא של סתימת עורקים, זרימת האנשים בתוך העיר, איום על בעלי חנויות ואולי גרימת נזקים כפי שנגרמו.

ניצב איבצן:

היתה קיימת אופי חמור או לא?

י. בארלי:

ניצב איבצן:

חסלחו לי אם אני מתיחס לכל חלק וחלק. אני עושה זאת על מנת לדייק. אין לנו זדיעה ברורה. כזכור אלה כ-400 מ' בתוך שטח שהתנועה בו אפסית. גם קהל אחר כמעט לא היה באותה שעה. ואילו החלק השני, קרי מאותה צומת של ראשונים עד למועצת הפועלים וממועצת הפועלים עד לעיריה, המהלך הזה כוסה באותו זמן וגם בהמשך שלשת הימים על ידי תצפיות מלאות של המשטרה. בחלק זה פרט להליכת אנשים מרוגשים וצעקות לא קרה דבר. במועצת הפועלים והעיריה היה דוחק רב, התפרצו אנשים. אין בידינו תלונות על גרימת נזקים כרגע.

ברשות היו"ר והועדה אני מבקש להתיחס לניצב

הדיווח של אמצעי התקשורת על ההתרחשויות כאשדוד. אני מתכוון הפעם לרדיו בלבד. הדיווח של הרדיו באותו בוקר על ההתרחשויות שהיו מחוץ לאולם בית המשפט, צר לי לקבוע: הוא היה כוזב ברובו. צר לי גם לקבוע שהרדיו הפריע הפרעה ממשית במאמצינו להרגיע את הרוחות. אני לא צריך לומר למכובדי שכולם היו מצוידים בטרנזיסטורים והעניין לא תרם לטובה. אנחנו נקטנו בכל צעד בשלשת הימים על מנת להיות מוכנים לקדם התרחשות חמורה כפי שיכולנו לצפות לה מתוך ההתבטאויות של השובתים עצמם ומתוך דיווחים שונים, לרבות דיווח כלי התקשורת. זה במקביל למאמצים בלתי פוסקים לטפל בעדות השונות בעיר, להרגעת הרוחות ולבקש מהם בכל דרך של בקשה לא להיגרר לפרעות שאמורות היו להיות בנושא של השבתה בכח של בתי ספר, השבתה של המסחר בעיר, התעבורה הציבורית והתעבורה הפרטית. אנחנו במסגרת המאמצים האלה שקלנו וקיבלנו הכרעות בכל הנוגע להבלטתו או אי הבלטתו של הכח המשטרתי הגדול. שהיה בעיר ובפרבריה ומחוץ לעיר. לא פירכנו שום ידיעות על התרחשויות להן ציפינו. בתו הספר תפקדו כפי שהם עשו זאת קודם לכן. הילדים הגיעו לבית הספר. אנחנו בדקנו את כל בתי הספר ובהמשך מהלך העניינים לא הופרעה התנועה. היו התגודדויות. כידוע אישרנו קיום הפגנה, שהתנהלה בהתאם לתנאי הרשיון. לא היו חריגות מתנאי הרשיון.

צוות החקירה שמינינו מיד עם קרות האירוע

בבית המשפט ימשיך בעבודתו. עד עכשיו נחקרו 12 איש, בהם פקידי בית המשפט ועיתונאים.

היו"ר י. ארידור:

כפי שאני רואה את המשך הישיבה ברגע זה, אנחנו נצטרך להמשיך לשמוע את הדיווחים מאשדוד, לפני שחברי הכנסת יתחילו לדבר. אבל יש לנו עוד מציף נוסף בסדר היום שאינני יודע כמה זמן הוא יקח. אנחנו חייבים לסיים את התקנות היום. אנחנו נשמע במשך רבע שעה דיווחים נוספים מאשדוד, אבל לא נתחיל היום בדיון של חברי הכנסת, היות ואין טעם להפסיק את הדיון.

י. אביטן:

בחמשך לדיווח של ראש העיריה על ההתרחשויות של ה-7 לחודש, אני רוצה קודם כל לתבהיר למכובדים הנמצאים כאן: לכול להיות שלא הובנו נכון. בשביל זה יצא הקצף של העתונות ושל מספר אנשים עלינו. אבל כאן אנחנו חייבים להבהיר לעצמנו דבר אחד לפחות. אנחנו לא ערערנו לא נערער וגם לא מערערים על פסק הדין של בית המשפט. איננו רוצים להתיחס אליו. לא רוצים לנגוע בו בכלל. אנחנו יודעים שקיימת מצרכת שיפוט אמינה בישראל ואנחנו סומכים עליה. לא התערבנו וגם לא נתערב. איפה נכנסנו בכלל לתמונה? השעה היתה בערך 10. גזר הדין החל להישמע בשעה 9, ארך כחצי שעה. לאחר מכן נשמע גזר הדין. וכאשר הכרוז בישר את הבשורה ראש העיר ואני היינו במסגרת רגילה, כל אחד משרדו. ראינו קהל של מאות אנשים, יהושע פרץ וחברי ועד התפעול של הנמל בתוכו, נעים לכיוון העיריה. לא ידענו מה לעשות. המשטרה לא היחה במקום. לפתע פרצו עשרות אנשים בצעקות, בקריאות ורצו להיכנס לקומה השלישית בה שוכנים המשרדים שלנו. ראש העיר ואני עמדנו מול המפגינים האלה שביקשו מאתנו לרדת למטה אל יהושע פרץ. לרגע אחד חשבנו: מה נוכל לעשות? לרגע התייעצנו ביננו והחלטנו שאין ברירה. לקחנו את כל הסיכונים שיכולים להיות נגדנו. אנשים שהיו להם חשבונות נגדנו יכולים לתקוף אותנו. ירדנו למטה. המטרה היתה אחת ויחידה - לא להתערב בפסק הדין של השופט ולא לבטל את המשפט, אלא להרגיע את הרוחות ולמנוע שפיכות דמים. זה היה דבר שעלול היה להתרחש.

הסבירות של הדברים האלה היחה בדרג גבוה

מאד, ירדנו, התחבקנו והתנשקנו עם יהושע פרץ ועלינו למשרדים. נאספו באולם קטן כ-300 איש. כינסנו ישיבת מועצת העיריה שלא מן המניין. הישיבה נקבעה לשעה אחת. למעלה משנתיים היו התגודדות. ביקשנו מאשני ועד התפעול של הנמל להרגיע את הרוחות, גם בפנים וגם למטה בככר. הישיבה נפתחה בשעה אחת וכל אחד אמר את שלו.

לא ידענו שיהושע פרץ הולך לערער והעניין

סוביודיצה, לכן כל אחד הביע את דעתו על פסק הדין. פסק הדין בהחלט היה צריך להרשיע. אנחנו למעשה החלטנו על חומרת העונש שאין לו תקדים במשך 27 שנים לקומה של מדינת ישראל. היו משפטים מהסוג הזה, קורקעו מטוסים, רומאים סרגו חרדי ניתוח. הובאו שובתים מקצ"א למשפט. עד לקיום החוקי של ישיבת מועצת העיריה נוסינו ליצור קשר עם משרדי ממשלה ולא חלילה בשביל לבטל את המשפט אלא בשביל שייעצו לנו מה לעשות. יבואו להרגיע. יבואו להשקט, יבואו לכבות את השריפה שעומדת לפרוץ בעיר, עד ששר המשפטים ניאות לקבל את ראש

העיריה בשעה 4. כאשר ירדנו להיכנס לרכב לנסוע לירושלים, הודיע ראש העיר שאנחנו נוסעים רק על מנת להרגיע את הרוח, על מנת להרוויח זמן ארבע שעות של הישיבה, אולי ימיגו את המתח. לא נסענו להתערב בפסק הדין. הגענו אל שר המשפטים ודיברנו איתו. הסברנו לו למה באנו וחזרנו. היום כל אחד יכול להגיד מה קרה באשדוד, מרגע שנתן גזר הדין ועד אתמול כאשר שבו החיים למסלולם התקין. אבל אף אחד לא יכול להעריך כראוי זאת. מה היה קורה לולא ראש העיריה ואנכני ומספר חברי מועצת העיריה נקטנו בצעד הזה, שירדנו אליהם, כינסנו אותם כמועצת העיריה ונסענו לירושלים אל שר המשפטים. אם לא היינו עושים את הדברים האלה, מי יודע מה היה יכול להיות.

מר איבצן מסר דיווח על מספר שוטרים שהוצבו

למשימות האלה. אני חושב שהמספר הזה צריך להגדיל אותו לפחות ב-15 חברי מועצת העיריה. אנחנו היינו שוטרים. אנחנו עזרנו לשמור על המועצה. אנחנו כיבדנו את השריפה וניסינו להרגיע את הרוחות. ודאי שיש לנו מסקנות מהענין הזה. לא נוכל לדבר ללא גבול, אבל דבר אחד ברור הוא: אם רוצים לסכם במשפט אחד: קודם כל, ברוך השם שלא קרה שום דבר והציפיות היו ציפיות שוא. ישנם אנשים שמחכים לדברים כאלה. כלי התקשורת ניפחו את הענין וכל המרבה הרי זה משובח. אמרו שסגרנו את העיר. אמרו שילדים לא הולכים לבית הספר. אמרו שהשבתו מפעלים. כל עיתון רצה לעלות בדרמטיזציה שלו על השני. וכך לא היו העניינים. היה זעם, היתה חדה, היתה חמיהה על גזר הדין. יותר מזה לא היה.

לסיכום: אני רוצה להודות לכל אותם האנשים

וכל אותם הגורמים שבקור רוח ובסבלנות, כולל המשטרה, כולל מועצת הפועלים ומזכיר מועצת הפועלים עזרו לנו. והתוצאה היא לא כל כך נוראה.

נ. אליעד:

אני מקבל את ההצעה שלך, חבר-הכנסת ארידור. אבל הואיל וראש העיר פתח בדברים האלה

אי אפשר לתת לו ללכת בלי מילת עידוד.

ב. צ. קשת:

תקבל את ההצעה שאנחנו שמענו וניתן לו ללכת.

היו"ר ג. ארידור:

נשמע עכשיו את ניצב דקל ובזה נגמור את הדיון.

ניצב דקל:

לועדה לוח זמנים דחוס. אני אסתפק בדקות מספר. למעשה אין לי להוסיף לתיאורים שהועלו כאן.

אני הייתי מבקש להדגיש שלש נקודות: נאמר כבר שאנחנו מיד אחרי הארוע בבית המשפט הקימונו צוות חקירה. אנחנו מטפלים בחקירת האירוע הזה כנהוג במשטרת ישראל, עם כל המשתמע.

מתוך המצב המיוחד שנוצר, החששות הגדולים

אשר היו, אולי בחלקם גם מוצדקים, אנחנו ראינו כאחד התפקידים העיקריים שלנו לטפל בשעת הצורך באירועים העיקריים שיכולים להתהוות כתוצאה מההתלהבות הזאת, תוך התאפקות מירבית ומניעת ליבוך היצרים. היה לנו כח מספיק במקום, הן בשלם הראשון ובדאי ביומיים וחצי הנוספים, כאשר המדיניות המוצהרת שלנו היתה לתגבר בצורה מזערית את האיזורים בעיר, כתצפיות והצבת הכח העיקרי מחוץ לשטח אשדוד, מחוץ לנקודות מגע מידי עם הציבור, על מנת לא ליצור עילות נוספות לליבוך היצרים.

אני מבקש עוד הפעם להדגיש, מבלי להיכנס

לויכוחים נוספים: אנחנו לא פעלנו לגבי ההתכנסויות בעיריה, משום שאנחנו לא נדרשנו לעשות זאת. כידוע, כל עוד רשות איננה מזמינה אותנו ופונה אלינו, אנחנו ביוזמתנו אנו לא פועלים. אני חושב שעצם העובדה שלא הוזמנו היתה החלטה נבונה. אני בכלל היתי מבקש שהועדה תקבל שאורך הרוח, חוסר היבלטות של המשטרה, הימנעות שלנו לפשוט עם כל הכח על אשדוד, להראות אותו באשדוד תרם במידה רבה להחזרת התבונה והשקט. נכון שזה לקח יומים וחצי, היות ולא היו אירועים מיוחדים. אני חושב שאנחנו כולנו יצאנו נשכרים. אני בהחלט חייב להדגיש כאן את מלוא הערכתנו לכל הפעולות של העיריה לצורך הרגעת הרוחות. אני חושב שזו אחת התרומות העיקריות אשר בסיכומו של דבר בלמה את כל החקות, את כל הרצונות, את כל המשאלות להגיע למצבים שעדיין לא הכרנו אותם בישראל.

היו"ר י. ארידור:

אני רוצה להודות לאורחים שלנו. אני מבקש את סליחת האורחים שלא יכלו להתבטא בגלל

קוצר הזמן. אפשר אולי לסכם כך: הועדה רשמה לפניה את המאמצים שגילו הן אנשי העיריה והן אנשי המשטרה להרגעת הרוחות.

י. בארי:

אני מציע שלא נסכם.

היו"ר י. ארידור:

אם כך, נודה לאורחים ונעבור לסעיף הבא. שמענו על מאמצים שעשו אנשי העיריה ואנשי

המשטרה להרגעת הרוחות. אנחנו עוברים לסעיף שני: תקנות בדבר סדרי בחירות.

קיבלנו את התקנות היום, יכול להיות שאין שום בעיות. אלה תקנות שאנחנו צריכים לתת את דעתנו עליהן. אם אני רוצה להיות איש אחראי, אני צריך להקדיש כמה דקות מחשבה.

א. יריב:

מה התאריך האחרון שאנשי משרד הפנים זקוקים לו לצורך קבלת החלטות.

היו"ר י. ארידור:

ב-22 באוקטובר חייב פקיד הבחירות לפרסם הודעה על הגשת רשימות המועמדים. בהודעה

מר קראפט:

הזאת הוא צריך לפרסם את סכום העירבון.

כמה זמן לפני פירסום ההודעה אתם זקוקים להחלטת הועדה? אם תהיה החלטת הועדה עד 15

היו"ר י. ארידור:

לחודש זה יהיה בסדר?

מר לוי:

דיברתי שלשום עם היועץ המשפטי מר שפט והוא אמר שלא יהיה אסון אם נקבל החלטה

י. ברזני:

הדעה הכללית היא לדחות את הדיון לכמה ימים. אני מציע להשאיר לי לתאם את הזמן המתאים.

היו"ר י. ארידור:

בכל אופן זה יהיה לפני ה-15 באוקטובר.

מה הנקודות שבהן יש שוני?

א. יריב:

נקיים ישיבה רק לנושא הזה. באותה ישיבה נסכם.

היו"ר י. ארידור:

לתשומת לב חברי הכנסת, רצינו להוסיף הגדרה של היום הקובע. בחקנה 4 נזכר הביטוי "היום הקובע". היום הקובע זה היום הקובע כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות א' ניסן בשנה שקדמה להכנת פנקס הבוחרים.

מר לוי:

הקובע". היום הקובע זה היום הקובע כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות א' ניסן בשנה שקדמה להכנת פנקס הבוחרים.

מר קראפט:

אני רוצה להוסיף: הסכומים שבסעיף 4 בתקנות ברשות מקומית הם 500, אלף, 3 אלפים ו-4 אלפים. אנחנו נכנס ישיבה עד ה-15 באוקטובר ונסכם.

היו"ר י. ארידור:

ההתייחסות שלנו מתבקשת לאיזה סעיפים?

א. יריב:

לסעיפים 4, 5 ו-6. אבל כדאי שנכוון לכל החומר.

היו"ר י. ארידור:

יש בידי חומר לאיזה רשויות ולאיזה קבוצה זה מתיחס.

מר קראפט:

תודה רבה. אנחנו סיימנו.

היו"ר י. ארידור:

הישיבה ננעלה ב- 11.00